

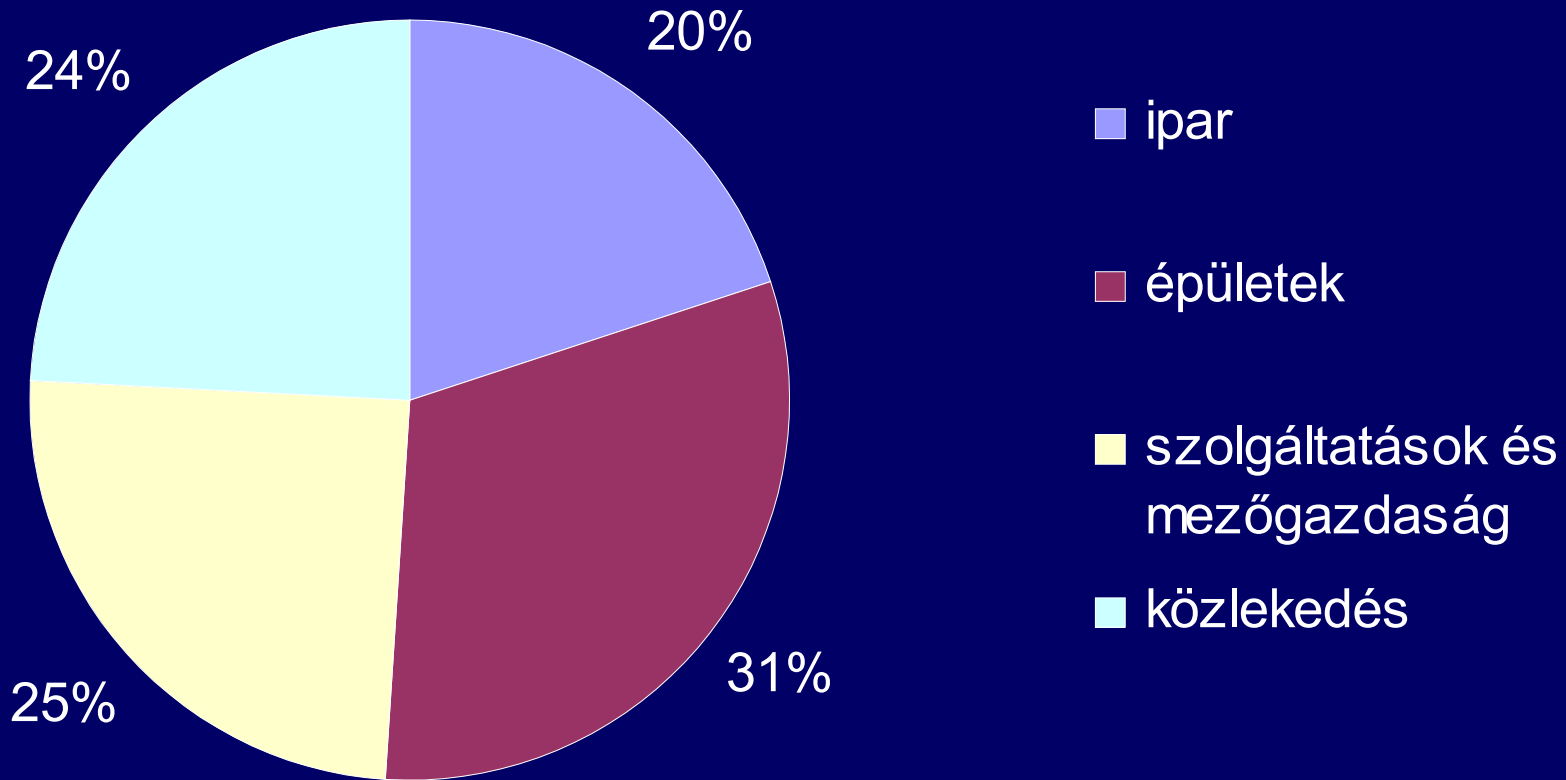
Központi vagy egyedi? Társasházak energiaellátása

Baumann Mihály
BAUSOFT BT.

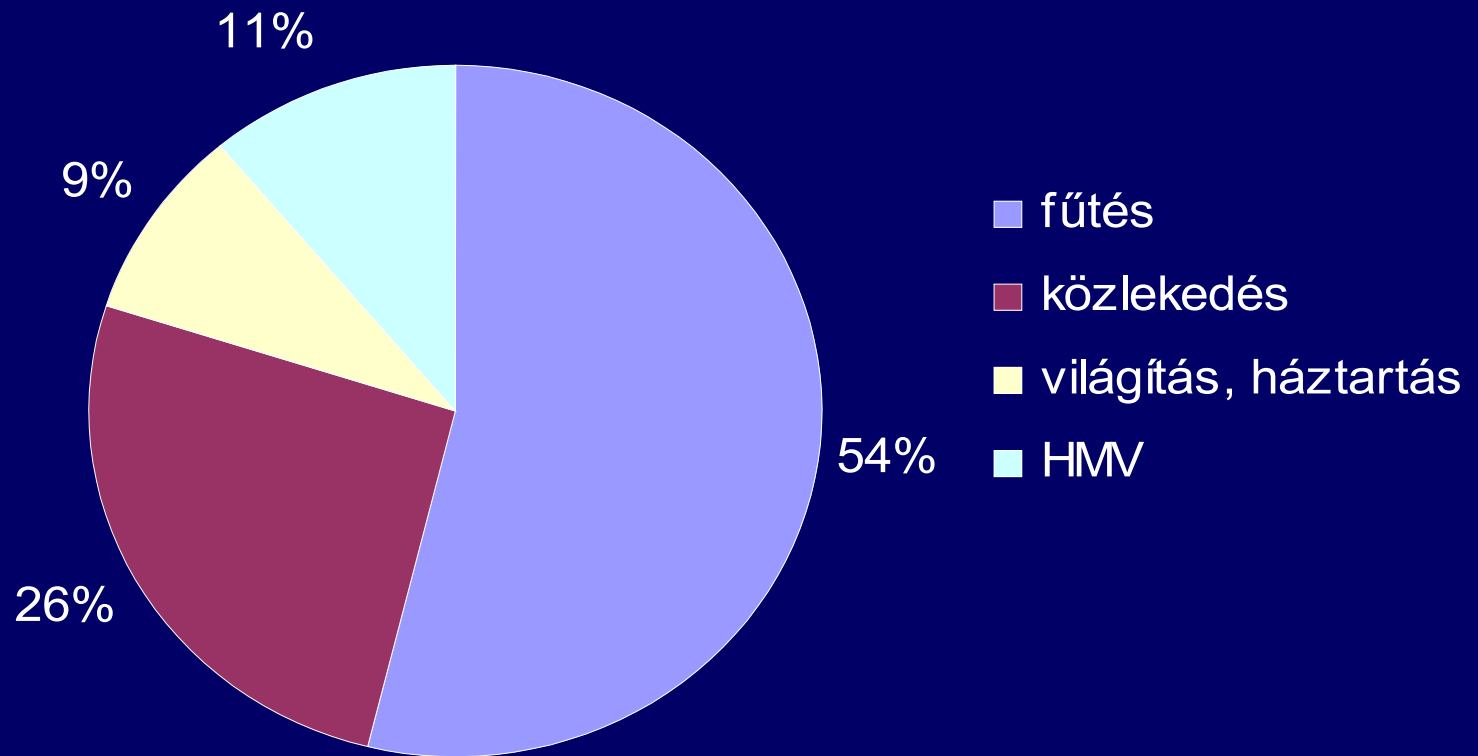
Halász Györgyné dr.
DE MFK

Várható energiaszükséglet szektoronként 2005-ben

Lakossági energiafelhasználás megoszlása

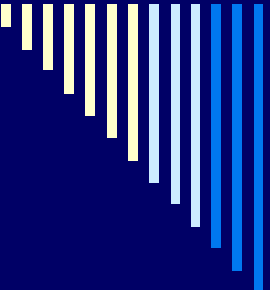

Jogszabály változások

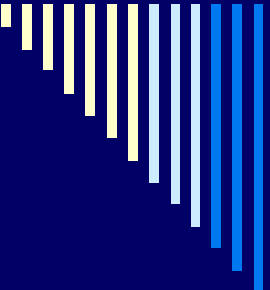
Az Európai Parlament és Tanács 2002 december 16-án hagyta jóvá az „**Épületek energiafelhasználása**” című 2002/91/EC direktívát. Hatályos 2003 jan. 4-től.

A tagállamokban **2006 január 4-ig** bevezetésre kerül.

Irányelv célkitűzése az épületek energiafelhasználásának csökkentése érdekében

- ☐ **az épületek energiafelhasználásának egységes számítása**
- ☐ **új épületek energiafelhasználási követelményrendszerének kidolgozása**
- ☐ **meglévő épületek energiafelhasználási követelményrendszerének kidolgozása**

Irányelv célkitűzése az épületek energiafelhasználásának csökkentése érdekében

- épületek energetikai tanúsítványának a kidolgozása**
- kazánok és légkondicionáló berendezések rendszeres vizsgálata**
- 15 évnél régebbi fűtési rendszerek értékelése**

Elvárások a többlakásos épületek gépészetével szemben

- **Gazdaságosan üzemeltethetőség**
- **Megbízható üzem**
- **Kis karbantartásigény**
- **Csendes üzem**
- **Megfelelő mennyiségű HMV biztosítása**
- **Energiafogyasztással arányos költségelszámolás**

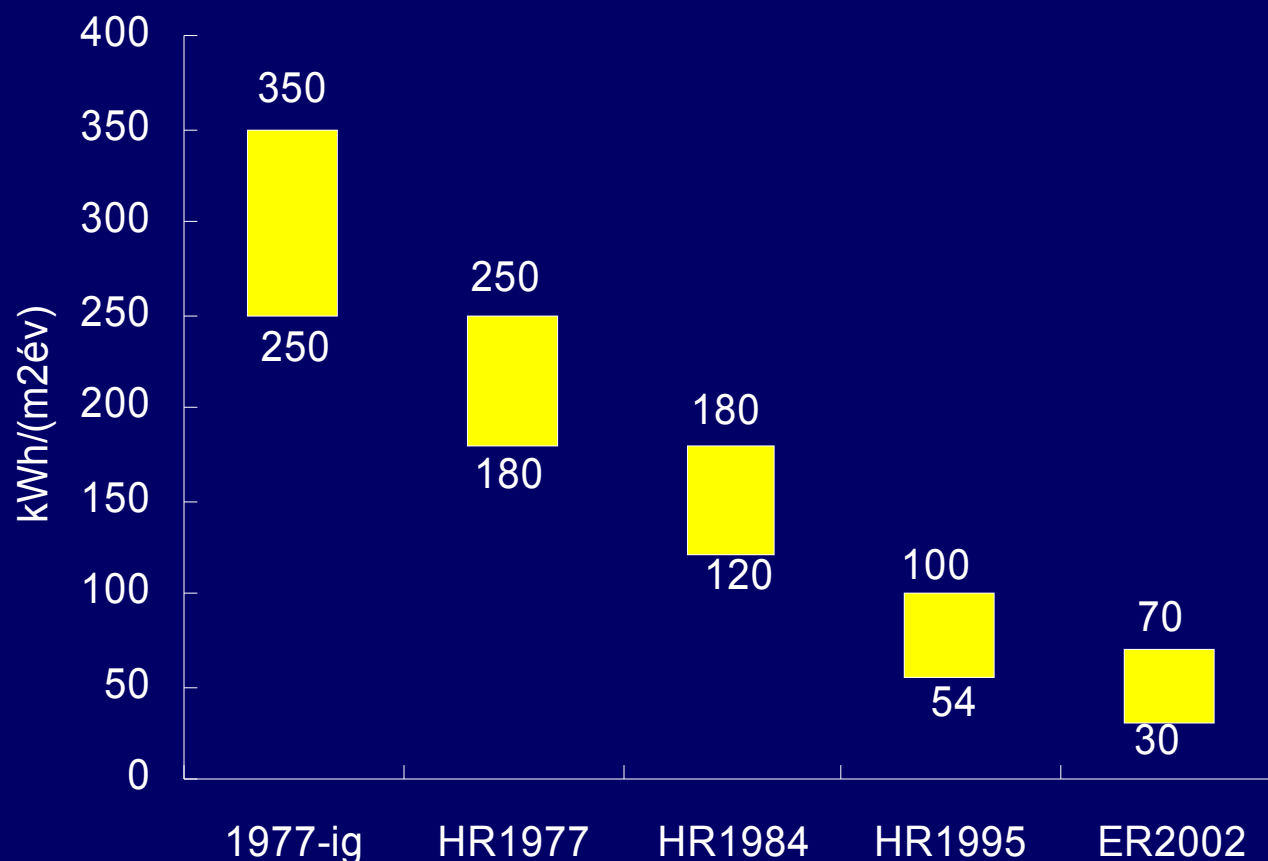
Lakások hővesztesége csökken

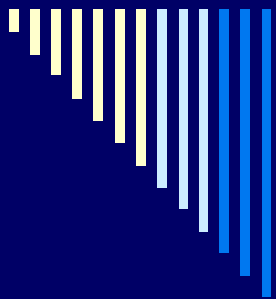
- ❑ Falak, födémek fokozottabb hőszigetelése
(38 cm-es kisméretű téglafal $k \cong 1,5 \text{ W/m}^2\text{K}$,
mai falak $k = 0,3 \div 0,7 \text{ W/m}^2\text{K}$)
- ❑ Korszerű ablakszerkezetek
(korábban $k = 3 \div 4,5 \text{ W/m}^2\text{K}$, ma $k = 0,8 \div 2,3 \text{ W/m}^2\text{K}$)
- ❑ Filtráció mértéke csökken (néha túlságosan is!)

Lakás méretezési hővesztesége $Q = 2,5 \div 8 \text{ kW}$

A hőtechnikai szabványok fejlődése Németországban

Használati melegvíz energiaigénye

1 db csapoló vízigénye $10 \div 12$ liter/perc

$$\dot{Q} = c \cdot \dot{m} \cdot \Delta t = 4186 \cdot 0,2 \cdot (45 - 15) = 25,1 [kW]$$

Társasházak fűtésének lehetséges műszaki megoldásai

Energiatermelés:

- Lakásonkénti egyedi fűtés (etázsfűtés)
- Központi fűtés
- Távfűtés

Fűtési rendszer kialakítása:

- melegvizes fűtés (radiátor, fancoil, padlófűtés, mennyezet- vagy falfűtés)
- légfűtés

Lakásonként egyedi fűtőkészülék

Fűtés és HMV termelés lehetőségei:

- **Közös készülék, átfolyós melegvíz termeléssel
(Melyik teljesítményre kell választanom?)**
- **Közös készülék, HMV termelés indirekt fűtésű
tárolóval
(Választható kisebb teljesítményű készülék. Mi
van a piacon?)**
- **Külön készülék a 2 feladatra
(Nagyobb helyigény, többszörös meghibásodási
lehetőség, kémény, kazán teljesítmény)**

Központi energiatermelés

Lakásonkénti elosztás lehetőségei:

- Külön fűtési és HMV rendszer, lakásonként hőmennyiségmérő és melegvíz mérő
- Központi kazán, de lakásonként külön megoldott fűtés és HMV termelés, lakásonként hőmennyiségmérő

Központi vagy egyedi? Hőtermelő

- ❑ Központi kazántelep éves hatásfoka jobb, mint az egyedi készülékeké
- ❑ Az egyedi készülékek károsanyag kibocsátása többszöröse a központinak
- ❑ Központi kazántelepnél 1 db kémény és készülék miatt 1 db karbantartás
- ❑ Központi kazántelepnél fűtés és HMV biztonságosabb üzemeltetése (tartalék berendezésekkel, szakaszolhatóan üzemeltethető)

Központi vagy egyedi? Hőtermelő

- Az egyedi készülékek hőteljesítménye többszöröse a szükségesnek, ezért a sűrű ki-be kapcsolások csökkentik a készülékek élettartamát
- Központi kazántelepnél a hőtermelők túlméretezése elkerülhető
- Központi kazántelepnél nagyobb a lehetősége a környezeti energiák hasznosításának (napenergia, hőszivattyú, termálenergia)
- Központi kazántelepnél nagyobb a lehetősége a kapcsolt energiatermelésnek (gázmotor)

Központi vagy egyedi? Hőtermelő

- Központi kazántelepénél nagyobb a lehetősége, hogy ugyanazzal a fogyasztói rendszerrel a központi hűtés is megvalósítható (fancoil, falfűtés-hűtés)
- Ha nincs lakásonkénti hőtermelő a lakások alaprajzi kialakítása variábilisabb
- Központi kazántelepénél a lakásokban minden padlóban, falban szerelhető, nincs kazán, így esztétikusabb

Központi vagy egyedi? Szabályozás

- Egyedinel kisebb az esélye az időjáráskövető szabályozás alkalmazásának
- Egyedi fűtésnél helyiségenkénti szabályozás további problémákat okoz, ezért marad a szobatermosztátról való ki-be kapcsolás (pontatlan szabályozás, komfortérzeti problémák..)
- Központi berendezésnél időjárásfüggő precíz központi szabályozás és helyiségenkénti szabályozás kombinációja valósítható meg
- Központi berendezésnél felügyeleti rendszerre való kapcsolás lehetősége

Központi vagy egyedi? HMV rendszer

- ❑ **Központi kazántelep, központi HMV előállítás:**
a használati melegvíz hozzáférés korlátlan, pontosan szabályozható és cirkuláltatott
- ❑ **Egyedi átfolyós rendszer:**
pontatlanabb hőmérséklet szabályozás, egyidejűleg csak egy csapoló ellátás, melegvíz nem cirkuláltatott
- ❑ **Egyedi tárolós rendszer:**
pontosabb hőmérséklet szabályozás, cirkuláltatott melegvíz

Központi vagy egyedi? Kémény

Központi berendezésnél egyetlen kémény szükséges

- Kisebb létesítési és karbantartási költség
- Kéménytest nem foglal helyet a lakásból
- Nincs a lakásokban veszteség a filtráció következtében
- Nincs gond az égési levegő utánpótlással (tömör szerkezetek)
- Nincs szellőzés a kéményen át, penészesedési problémák, helyiség levegő minőség
- Esztétikailag kedvezőbb

Központi vagy egyedi? Gázszerelés

- Központinál nincs lakásonkénti gázvezeték, gázmérő, gáztűzhely
- Ha nincs gáztűzhely nem szennyezi a lakást, és a légellátási problémáival nem kell számolni
- Központi kazántelep gáztechnikailag biztonságosabb
- Központi kazántelepnél elmarad a lakásonkénti gáztervek készítésének, engedélyeztetésének, kivitelezett gáz rendszer átadásának procedúrája

Központi vagy egyedi? Csővezeték rendszer

- ❑ Egyedi rendszernél mind a fűtési mind a használati melegvíz vezeték közvetlenül a lakást fűti
- ❑ Központi rendszernél csővezetékek hőveszteségével számolni kell
- ❑ Központi rendszernél az alapvezeték nyomvonalvezetése okozhat gondot

Központi vagy egyedi? Mérés

- Mind egyedi, mind központi rendszernél az energiafogyasztás arányos pontos elszámolás műszakilag megoldott
- Egyedi rendszernél mérés gázmérővel
- Központi rendszernél hőmennyiségmérővel, és HMV mérővel

Központi vagy egyedi?

Központi hátránya:

- Gázzal való főzés kialakítása költséges
- Hővesztesség a csővezetéken (fűtési, cirkulációs)
- Központi karbantartás megszervezése
- Költségelszámolás megszervezése
- Közös ló

Egyedi előnye:

- Önálló készülék, nincs közös ló, jobban eladható
- Kémény egyúttal szellőztet is
- Lehet konyhai gáztűzhely
- ~~Nincs csővezetéki veszteség~~

Központi vagy egyedi? Beruházási költségek

Egyedi rendszer:

- Egyedi készülék lakásonként
- Kémény lakásonként
- Lakásonkénti gázszerelés
- Lakásonkénti gázmérő

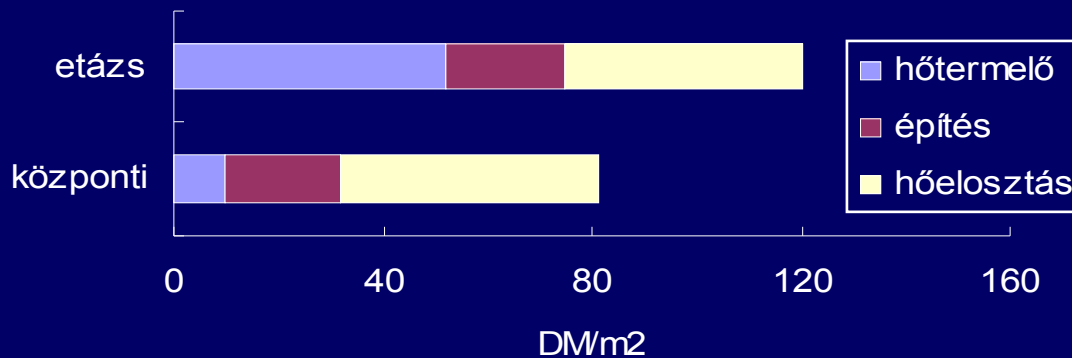
Központi rendszer:

- Központi hőtermelő
- Egy kémény
- HMV tároló
- Lakásonkénti hőmennyiségmérő, HMV mérő
- Elosztó vezeték, szivattyú
- Kazánhelyiség

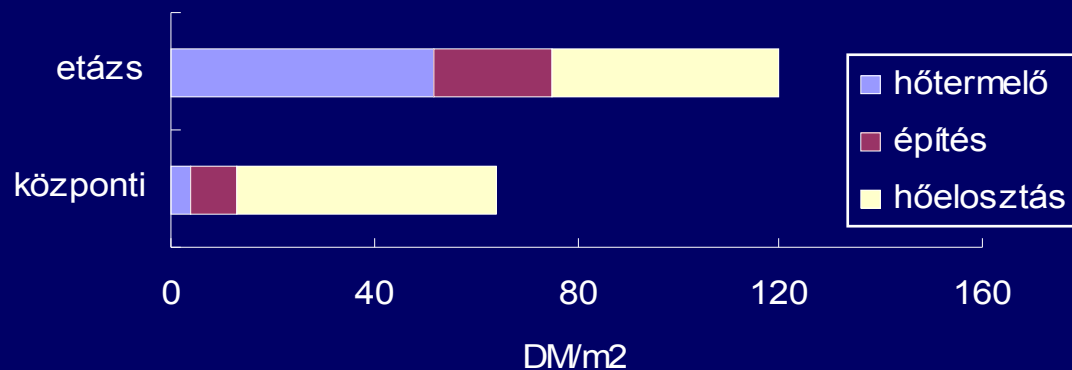

Beruházási költségek (Recknagel)

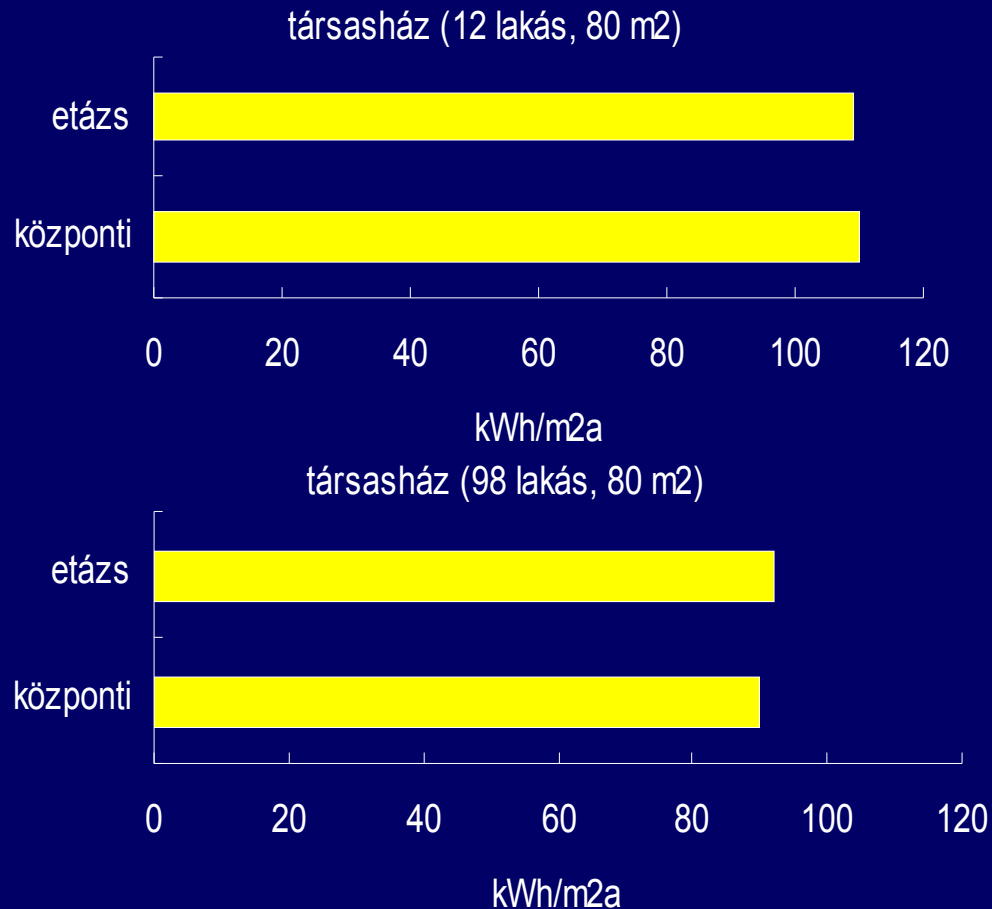
társasház (12 lakás, 80 m²)

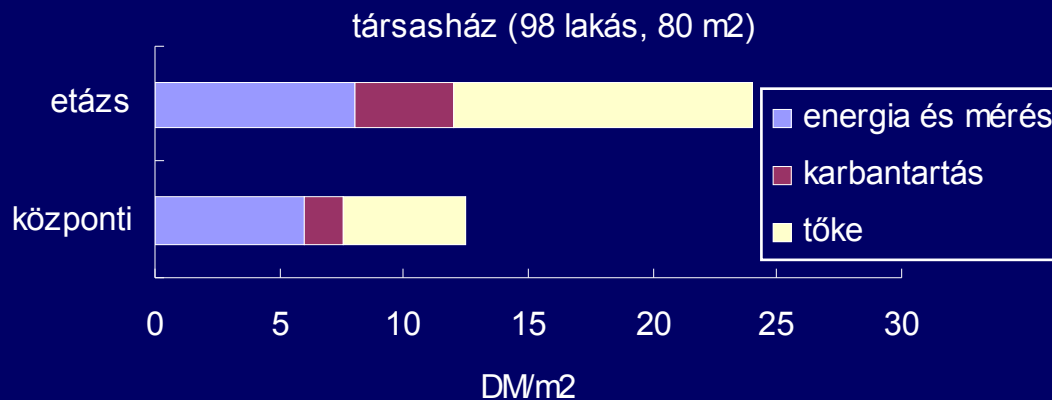
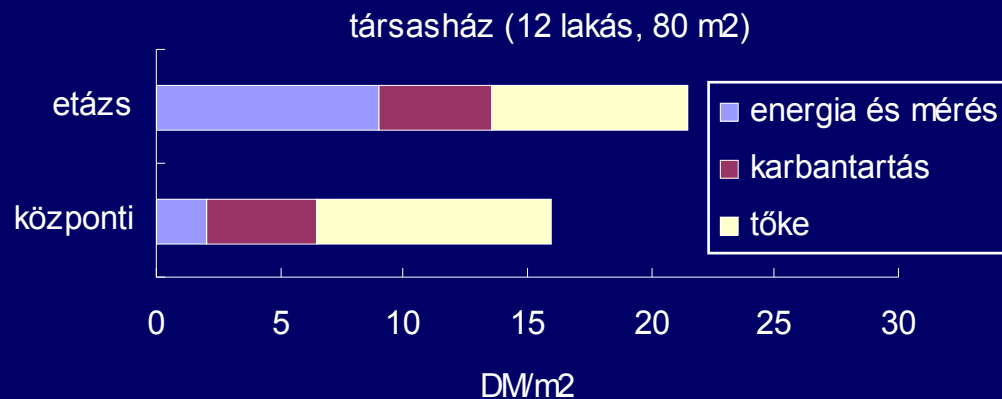
társasház (98 lakás, 80 m²)

Fajlagos energiafelhasználás (Recknagel)

Éves üzemeltetési költség (Recknagel)

Megvalósult beruházás költségei (Forrás: Mesternívó Kft.)

	48 lakás, 6 üzlet egyedi kombi falikazánnal, Schiedel kéménnyel	76 lakás, 1 üzlet központi kazánteleppel, központi kéménnyel
Hasznos alapterület [m ²]	4623	6794
Épületgépészet összköltsége HUF (nettó)	57120822	54761664
Egységenkénti költség HUF (nettó)	1057793	711190
1 –re m ² eső költség HUF (nettó)	12356	8060

30 lakásos, 3 szintes épület becsült költségei (csak a különbség tételek szerepelnek)

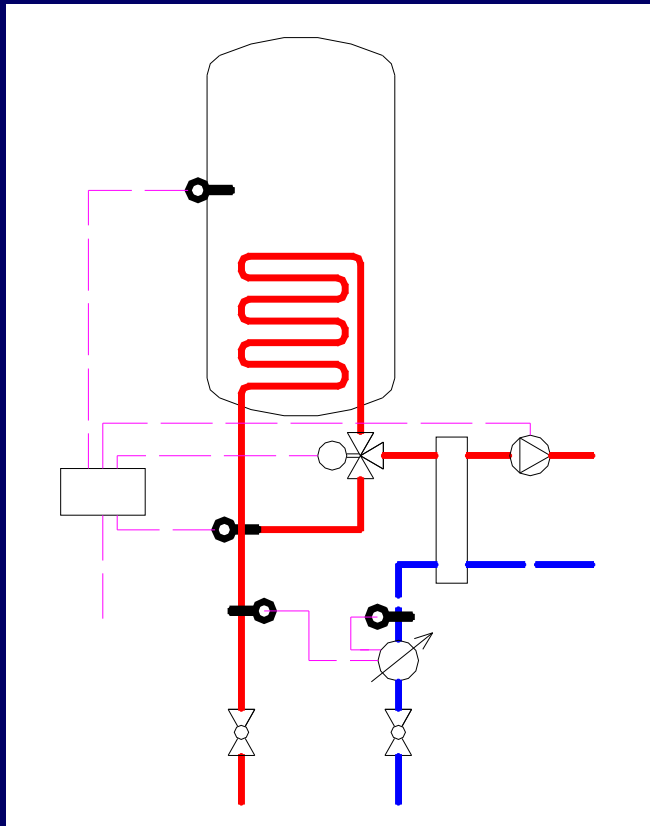
Egyedi fűtés esetén felmerülő költségek

Kémény létesítési költség	2700000	
Gáz közmű csatlakozás	3150000	
Gázvezeték hálózat kiépítés	600000	
Kombi fűtőkészülék	5550000	12000000

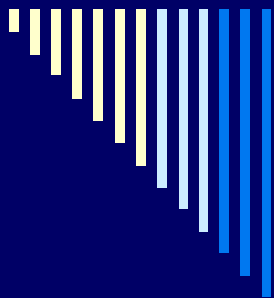
Központi energiaellátás költségei

Melegvízmérő	240000	
Hőmennyiségmérő	1800000	
Melegvíz és cirkulációs hálózat	600000	
Fűtési hálózat kiépítése	600000	
Központi kazán + HMV tároló	2300000	
Kémény	100000	
Gáz közmű csatlakozás	300000	
Gázvezeték hálózat kiépítés	100000	6040000

EWFE MODUSAT B egység

- Primer rendszer időjárás függvényében szabályozott.
- Bojler fűtés, ha tartály hőmérséklete alacsonyabb az alapértéknél és az előremenő magasabb hőmérsékletű a tartálynál. Ekkor a fűtési szivattyú leáll.
- Naponta többször emelt víz hőmérsékletű előremenő a bojlerok egyidejű felfűtésére. Fűtési szivattyú ilyenkor leáll. Vezérlés központi óráról.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!